

Novine prihajajo vsake nedelje. Cenapriskupnom naslovi 25 Din, in po posamezni naslov 30 D., M. List na skupni naslov 10 D., na posameznega 15 D., ki se cela naročnina naprej plača do konca junja. Prek tega časa je naročnina za 5 D. večša. Amerikanci plačajo za Novine, M. List 4 dol., ravno tak naročniki iz Canade, Australije i južne Amerike. Prek meje države v Evropi je cena Novin 57 D., M. Lista 25 Din. Plača se v Crensovcih na upravnisti, naročiti. Prekmurška Tiskarna M. Sobota.

NOVINE

Glasiło Slovenske krajine

Priloga: M. List s kalendrom Srca Jezušovoga i Népujság.

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. bivši nar. poslanec.

Uredništvo M. - Sobota, Kolodvorska ulica 128. Cena oglasov: cm² 75 par, 1/4 strani dobi 20 %, 1/2 strani 25 %, i cela stran 30 %, popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetpet reči 5 Din., više od vsake reči pol Din. Med tekstom cm² 150 D., v „Poslanom“ 250 D. Tako za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5 % do 50 % popusta pri večkratnoj objavi.

Ček. položnice št.: 11806

Rokopisi se ne vračajo

V imenu Njegovega Veličanstva kralja!

Okrožno kot tiskovno sodišče v Mariboru je vsled naredbe z dne 9. 1. 1929 s katero je bila določena glavna razprava, razpravljalo dne 24. 1. 1929 pod predsedstvom viš. dež. sod. sv. Posege, v navzočnosti viš. dež. sod. sv. Guzelja, dež. sod. sv. dr. Tombaka in dr. Senjora kot sodkov pr. pr. Gorupa kot zapisnikarja, v prisotnosti zastopnika zas. obt. odv. dr. Franca Kandere in zagovornika obtoženca odv. dr. Janka Brejca ter v odsotnosti obtoženca Ivana Jeriča o obtožbi, katero je dvignil zasebni obtožitelj Jugoslovanski Sokolski Savez v Ljubljani zoper Ivana Jeriča, roj. dne 4. 6. 1890 v Dokležovju srez Murska Sobota, pristojnega istotam r. k. samskega kaplana v Murski Soboti zaradi pregreška po čl. 52 zak. o tisku in po predlogu stavljenem po zastopniku zas. obt. naj se obtoženec obsodi v smislu obtožbe, ter na plačilo materialne odškodnine, dne 24. 1. 1929 razsodilo tako:

Obtoženec Ivan Jerič je kriv, da je kot odgovorni urednik objavil v perijodični tiskovini v štev. 21. v Murski Soboti izhajajočih „Novin“ z dne 22. maja 1927 na drugi strani v prvih treh kolonah članek pod naslovom „Sokoli prej spoštujejo vero?“ na tretji strani pa v prvi koloni članek „Občinske pritožbe proti reviziji agrarnih objektov“ ter na strani prvi kolona 3 in 4 in na drugi strani v prvi koloni članek „odgovor“ ki so bili vsi objavljeni na način čl. 1 zak. o tisku, ne da bi bilo označeno ime pisca.

Ti članki se glase: „1.“ Sokoli prej spoštujejo vero?

„V zadnji številki je naš list prinesel edno izjavo v šteroj se je pravilo, da prej Sokoli spoštujejo vero. Vsem bodi povedano, da je uredništvo ne ob svoj volji prineslo to izjavo. Kak pa je to prišlo te v „Novine“? Mamo tiskovni zakon, šteroga so svoj čas sklepali

vküper demokratje z radikalami vred. Se zna, da so napravili tak, da je njim na hasek.

Sokoli, šteri so pred leti očividno pisali v svojem listi, da kak kulturni i misleči ljudje nemrejo biti prijatelje nikše dogmatične i hirarhične cerkvi i da je naravno, da nemrejo simpatizirati s cerkvami te vrste, (Sokolski vestnik III letnik) so sprevideli, da s temi navukami pri našom vernom narodni ne napravijo nikaj, zato so na ednom spravišči sprijali med svoje regule, da oni vero spoštujejo. Zavolo tej reči v svoji reguli, majo zagovor pri sodišči, nego po sodbi svete Matercerkvi, štera sodi bole po dejanji, kak po rečaji, so prevrnogi sokoli, štere pozna, brezumni ljudje. Zavolo tej reguli i zavoljo tiskovnega zakona, smo morali v zadnji številki objaviti tisto izjavo.

Znamo pa tudi, da je vsaki, ki je to čte ne vervao, ka je bilo tam, ne po našoj volji, nego po voli sokolskoga društva napisano. Lahko Sokoli pravijo stokrat, da vero spoštujejo, toga njim nihče, ki malo soli v glavi ma, nede vervao, ar vsakdenešne življenje pri vnogi njihovi kotrigaj inče kaže. Samo glejmo par zgledov.

Ali se spote, kda majo Sokoli kakšo prireditev, da ravno med službo v Božov hodijo z muzikov okoli po vari. To vendar z gologospoštovanja do vere. Kda je v Ljutomeri mro njih starosta so bili pri sprodivi tudi Sokoli. Njegovi domači ar se ešče meli vero, so dali služiti mešo za pokojnoga. Ka so pa napravili sokolje? Nieden je ne šo v cerkev, vni so stali okoli cerkvi, se pri povzdiganji niti ne odkrili, pač pa smejali i gučali i s tem kazali svojo kulturo i žalost do pokojnoga. Z vsakov verov so bistveno združeni tudi zvunejšnji obredi ali ceremonije. Nindri ne najdete vere, štera ne bi imela svoji obredov. Če se sokoli v svoji

rdeči srakicaj, to je te kda kak društvo nastopijo tak oponašajo, pri službi božoj, delajo to najbrž iz gologa spoštovanja do vere.

Sokoli, kda so na spredivi kakšega svojega sokolaša, neščejo nikdar iti za križom, liki pred njim, da s tem pokažajo ka neščejo križi spoštovanje pokazati. Pa to vse za to, ar spoštujejo vero. Či se ne bi šlo za svete reči bi se človek najraj smejao toj skažljivosti.

Povejte, što meče z naši šol poklon „Hvaljen bodi Jezuš Kristus?“ i što upeljajlje namesto toga sokolski „Zdravo?“ Ali ne nosijo takši učitelji vsi sokolske znake? Ime Kristusovo, ime tistoga, ki je nastavo našo vero preganjati, da se naj niti v javnosti ne izgovarja. Ime Kristusovo trgati z deteči vüst, pa ešče praviti, da to vero spoštujem, tomi naš človek nikak inči pravi samo spoštovanje vere ne“.

2. „Občinske pritožbe proti reviziji agrarnih objektov.“

„Zadnje dneve pretečenega tjeđna se je v Soboti müdila posebna komisija, štera je mela nalogo, da preštudira pritožbe sedmero ali osmero naših občin, proti reviziji agrarnih objektov. Do kakšega sklepa je revizija prišla, nam je neznan. Lüdstvo pa pravi, da najbrž trbej kakšemi sokoli dober služ poiskati, zato morajo napraviti hipermaksimum za vsefele postaje, da si ji pali lahko eno par vgnezditi pri nas“.

3. „Odgovor.“

V 109. številki Slovenca je izišao pod naslovom „Prekmurški problem“ članek, v šterom pisec šče podati sliko stališa našega ljudstva. Zavoljo demoralizacije pa bodi povedano, ka je resan, da so nešterni židovski elementi kvarno vplivali na naše ljudstvo. Da je pa ljudstvo ostalo ešče supret tomi pošeno, se mamo zahvaliti poleg skrbnoga dušnega pastirstva domači duhovnikov tudi dobromi vplivi od tam Prek Dobre knjige, bože poti, misijoni itd. so preprečili, da je pri nas demoralizacija ne napravila telko kvara kak na Hrvatskom. Pač pa je demoralizacija začela poganjati znova ravno zdaj pod denšnjem upravom. Nikdar perle je ne bilo telko plesov, kak v zadnji letaj i s tem v zvezi, ne telko pijančüvanja. Zato se je v tom pogledi ešče položaj poslabšao i ne zbogšao. To je pitanje, štero de se moglo reševati kak naprle. Nikdar se je prle ne zgödilo, da bi imeli gerentje pinteške krčme, zdaj pa se njemi da naprle dovoljenje za vinotoč, potem pa ešče gerentstvo občine. Če je to ne očividno podpiranje pijanstva, potom je zaman ves guč od zbogšanja naši priliki.

Gospodi pisci je menda tudi znano, da je večina nastavljenecv pri nas sokolskega düha. Naj le pogledne, kelko te ljudi pa izvršavljje po nedelaj i zapovedani svetkaj svoje verske dolžnosti.“

S tem je obtoženec v perijodični tiskovini priobčil nekaj neresničnega o pravni osebi, kar utegne škodovati nje časti, dobremu imenu i družabnemu ugledu in s tem zakrivil pregrešek klevete po čl. 52 zak. o tisku in se obsoja po čl. 56 tega zakona na 8 dni zavora

na 3000 — tritisoč — dinarjev denarne kazni izterljive v smislu določbe čl. 40 zak. o tisku, po čl. 62 zak. o tisku na plačilo 3000 Din materialne odškodnine zas. obtožitelju; po § 389 kpr. na povračilo stroškov kaz. postopanja in izvršitve kazni; konečno ima obtoženec plačati po čl. 1 tar. post. 193 taks. zak. 50 Din takse za sodbo.

V smislu čl. 92 zak. o tisku se izreče, da ima prestat obtoženec kaznen ločeno od kaznjencev, ki so obsojeni zaradi prostih kaznivih dejanj, v primernih prostorih, da se ne sme prisiliti na obvezno delo, nego se sme baviti z delom, ki si ga sam izbere in ki ustreza razmeram kazenskega zavoda in da sme nositi svojo obleka in dobivati svojo hrano.

Blatonci

Pripovist.

Tak so se v Blatoncaj lepo pripravili za sprijem velkoga župana, samo to so ešče ne dobro znali, ali pride predpoldnevom ali zadvečera ar je v telegrami to ne bilo povedano. Zato so župan Glavaček dali vž zbornjati, naj bo cela ves že zajtra pripravljena. Prepešovoga Izaka so pa poslali s biciklom v Brezovce, naj pozvedi, gda bo šo velki župan tam odnet i naj se te včasi domo pritira i da naznanje.

Mati županova so djali lepo ešče edno svinsko nogo v lonec pa v tepsije nikkelko žuti presni kisilakovi rešašov oča so pa v turbi prinesli par glažov dobre šmarnice. „Velki župan nede šo samo tak iz Blatonec“ pravi zadovolno župan Orši pa devle glaže na sto. Orša je stopila s kome na pri peči pa s smejom pravi, da je štela poglednoti, či se rešašje že gibljejo pa se je komaj spomnila, da so presni.

Po poti je neseo Jüri na roki šest bluz pa šest svetli gasilski čelad,

da se tudi gasilci oblečejo v lepe uniforme i kem bole slovesno sprijmejo toga velkoga župana, šteri njim telko nevol dela. Samo ednok prileti skoro ščista tiho lepi velki auto, se stavi pred Jürjom i eden ga pita, gde je županova hiža.

„Vej so pa zankar nej oni velki župan?“ se prestraši Jüri tak, da se njemi štiri čelade skotajo pod auto. Eden gospod z okroženimi mustaci se je nikkelko nasmejao v avtomobilu: „Nič, hudega, nič, samo vašega župana bi radi nikkelko videli.“

„Ravno ta hiža je županova“ pokaže Jüri proti Glavačekovej hiži. „Vej stopim jaz sam ta, pa njim povem.“ Jüri skoči proti Glavačekovim pa pozabi čelade pod avtomobilom, štere je šofer sam pobrao.

Bio je v istini velki župan, stopo je tudi sam včasi z avtomobila pa se napoto za Jürjom. Gda stopi v hižo, se srečata med dverami z Oršov, štera je tepsji rešašov pred seov držala. „Dobro jutro mati, kaj pa dobrega nosite?“ jo smeječ se pozdravi velki župan. „Joj gospod!“ je gratala vsa rdeča Orša pa stopila

nazaj, ne da bi znala ešče kaj več odgovoriti. „Dobro jutro gospod velki župan!“ pozdravi korajžno Glavaček na sredi sobe. „Naj se malo sedejo“ je ponüdo stolec pa ga malo s šörcom pobrisao. „Mati prinesi no edno kupico, ka so gospod zdaj že kaj žedni.“

„Hvala lepa gospod župan, nisem še žejen, prosim vas pa, da mi razložite sedaj če imate kakšne posebne želje, ali pritožbe in če je drugače kaj posebnega v vaši občini“ pita velki župan Glavačka.

„Vej pa malo denok zemejo gospon velki župan, pa malo počakajo, vej do včasi friški rešaši pečeni pa majčko mesa si zemejo“ govori tudi Glavaček čiduže bole prijazno. „Kaj posebnoga pa resan nemamo, resan, naj mi ne zamerijo, vej stopim po gospoda učitelja on je nikaj posebnoga pripravo za nji, pa naj nam odpüstijo, da smo ji nej tak sprijali, vej smo se pripravili, samo smo nej znali či tak rano pridejo“ se je začno dale zgučavati župan, šteri se je zdaj komaj spomno da je velkoga župana nišče nej slovesno sprijao.

„Me veseli gospod župan, da je vsaj vaša občina zadovoljna in nima nikakih posebnih želj in drage volje sprejemati tudi nekoliko vaše kapljice. Tako, sedaj pa z Bogom in bodite mi prav lepo pozdravljeni!“ so pravili velki župan, gutnoli malo šmarnice, nato pa segnoli Glavački v roke.

„Orša!“ je pozabo Glavaček z Bogom povedati velkomi županu nego pitao ženo, či ešče ne prinese rešašov na sto. „Jezuš, vej so se pa ešče niti nej zanetili, vej sam je pa komaj v peč djala“ se je zosagala Orša, gda je velki župan že tudi njo pravo „z Bogom mati, pa kaj dobrega spečite!“

Auto je malo zabrno, deca pa ljudje, šteri so v celoj trumi stali okoli njega so skočili vkraj, pa je velki župan premino iz Blatonec.

„To mate zdaj gospod“ dene župan proti učitelji. Šteri je ves brez sape pribežao z ednov belov dekljčkov pa s püšlom rok. „Fiks und fertik, vse je dobro bilo velkoga župana pa nega več.“

Proslava 10 letnice oslobodjenja Slovenske Krajine.

Seja vodilnoga odbora. Junija 12 se je vršila seja vodilnoga odbora, na šteroj se je zastalno določo dnevn red za proslavo 18. avgusta. Na toj seji se je tudi odebrala deputacija, štera bo šla pred Njegovo Veličanstvo Kralja Aleksandra I. da ga oprosi za pokroviteljstvo naše proslave in ga povabi nanjo. Določili so se sledeči gospodje: Klekl Jožef, vp. pleb. Črensovci, dr. Farkaš Franc, sodnik M. Sobota, Gregor Matjaš, kmet, Dokležovje, Benko Jožef, župan, M. Sobota i Neubauer Jožef, župan, D. Lendava.

Spored proslave.

1. 17. avgusta večer. V vsakoj občini kres, pesmi pri njem i govor, v šterom se razloži pomen proslave. Če so občine male, lahko jih več skupno to napravi. Za govornike se povabijo g. duhovniki, vučitelji i naše dijaštvo. V Lendavi, Soboti, Črensovcih i Beltincih razsvetljava, godba, bakljada, strelba. Vse to pa tudi druge občine lahko napravijo, če ščeje.

2. 18. avgusta būdlnica ob 5. zūtra.

3. V Soboti 18. avgusta ob 9 predga, ob pol desetih sv. meša, kda pride vlak, ka do lahko pri meši, ki se ž njim pripelajo.

4. Od 10 do 12 obhod po mestu. Obhod se začne pri kat. cerkvi i ide skoz Male Kaniže, Lendavske, Aleksandrove, Šolske, Slovenske ulice na Glavni trg, kda bodo govorili.

5. V obhodu bodo v etom redi šli:

a) gasilski trnbetaši na konjih;
b) konjeniki po 4 v ednom redi; morajo meti vsi črevlje, bele platene lače, belo srakico (robačo), oboje z domačega platna, pruslek z rdečov fačov ali olstikom (olstovom), za kranščakom pa korino (cmer);

c) biciklisti 8 v ednom redi vsi morejo meti slovensko zastavico naprej i kolo opleteno pa rožo v kaputovoj gombi na levo;

d) srednje i visokošolsko dijaštvo; deca osnovnih šol od 10 let naprej de stala i delala špalir;

e) predstavniki občin: župan i odborniki, koliko se jih v občini določi za obhod;

f) društva v etom redi: Kolo jugoslovanskih sester, Žensko društvo, Prekmurski dobrovoljci, Orli, Sokoli, Vojaštvo z godbov, Gasilci i druga društva, štera se bodo prijavila; (Za poredno vrsto med Orli i Sokoli je določo žreb.)

g) dekle belooblečene i z razpletenimi vlasmi z rožo v roki i na glavi, po 8 v ednom redi;

h) dečki z rdečim klincom ali drugov rdečov rožov na levoj strani kaputa po 8 v ednom redi;

i) vozov kem več: z gostüvančarji (svati, pozvačini, zvači, bosmanom, svačicami itd. pač popočno gostüvanje);

mlatci;

žnjeci z dožnjekom;

prelje;

trlje;

kosci;

vezanje na godovno. Vse na opletelih kolaj i naj spevajo.

k) moški i ženske.

6. govor na Glavnem trgi.

7. obed.

18. avgusta v Črensovcih. Biciklisti, avtomobilisti i drugi ki morejo, idejo iz Sobote skoz Beltinec i Črensovec v D. Lendavo. V Črensovcih idejo mimo zgodovinske hiše Bedrnjak Ivana, v šteroj že 18 let prebivajo Klekl Jožef, bivši narodni poslanec. V toj hši bude razstava domače obrti i kmetijskih pridelkov, ka pova naša zemlja. Spominska knjiga bo tudi tū, da si vsaki lahko zapiše svoje ime, ki je obiskao za 10 letnico naš kraj. Biciklisti ido iz Sobote vsi ob ednoj popoldnevi po dva v ednom redi.

18. avgusta v Lendavi. Biciklisti vsi, i oni iz Lendavskoga sreza i oni iz Sobočkoga idejo v Lendavo. Dolnji morajo biti vsi v Soboti, Gornji pa vsi v Lendavi. Biciklisti vsi idejo ob ednoj po podnevi z Sobote v Lendavo. Vsi se stavijo v Črensovcih, kda do meli vsi obed. Fal obed njim poskrbijo oštarjaše, ki do se glasili za to. Ob 3 po poldnevi ido biciklisti z Črensovec v Lendavo.

V Lendavi bo ob pol petih zahvalna boža služba z Te Deum-om. Po božoj službi obhod ravno v tistom redi kak v Soboti, samo ka mesto žnjecov bodo kola z „Goričanci“ na bratvi. Mesto „vezanja za godovno“ pa bodo pokazali Dolenci „dobro jutro za god.“ Po obhodu so govorili, po govorih pa večerja.

Opombe.

Biciklisti po obhodu lahko taki ido domo iz D. Lendave.

Konjeniki po obhodu i v Soboti i v Lendavi naj taki ido domo.

Vesnice od Sobote do Lendave, štere kre glavne ceste ležijo, naj se okinčijo.

Kama de štera občina prideljena, določi odbor i pravočasno naznani.

Prošnja.

Odbor prosi vse naše gospode, domačine i prečne, predvsem častito duhovščino, vučitelstvo, društva, dijaštvo, občinska poglavarstva, uradništvo i zasebnike, da njemi ido na roko i genejo celi slovenski narod to ino ono stran Mure, da se vdeleži našega veselja, da bomo mogli pokazati celomi sveti, ka živi na našoj severnoj meji zaveden, domoljuben narod, najbogši čuvar te.

Vodilni odbor.

Agrarne zadeve.

Spremembe pravil. Na občnem zbori, ki se je vršo 30. junija je bio spremenjen 56 § ki postane 57. i se etak glasi: „Po pretečenih 10 let to je 1. jan. 1938. se zadruga ne likvidira. Zadruga se spremeni v odavno-nabavno i strojno zadrugo s pravili, ki bodo za dosego gornjega namena primerna. Leta 1938. jan. 1. se polovica čistoga dobička zroči za podporo „Domi sv. Frančiška.“ To teliko pomeni, ka se zadruga gda se že küpi i plača agrarna zemlja ne razpusti, nego bo nadalje delala, kak zadruga, ki bo za svoje kotrige vse potrebne reči küpivala i njihov pov odavala i ki bo naročila mašine i drugo poljedelsko šker, za povzdigo kmetijstva svojih kotrig. Mamo že 10 bran za travnike, bomo meli tudi mašin za sejati itd. Naročili smo pa že letos dosta reči za naše kotrige i to bo leto za letom vsikdar bole šlo naprej.

Dozdašnji 57 § pravil postane 58. § nespremenjen, zato, ka dobijo pravila novi § od sekulacije svinj, od koj je guč v 56 §.

Sekulacija ali zavarüvanje svinj. Ar je leto za letom vsikdar več nesreče pri svinjaj, si je predsednik zadruge zmislo na neko samopomoč, jo predložo občnomi zbori, šteri je njegov predlog ednoglasno sprejeo. Njegov predlog je prišo v novi 56. § pravil i se etak glasi:

„Vsaka kotriga zadruga je dužna na leto bar edno svojo svinjo dati zavarüti (sekulirati) i plačati za edenkratno zavarüvanje 10 (deset) din. zavarüvalnine na leto. Zadruga je dužna za to šumo dati vse sekulirane svinje vcepiti i zadržnikom, če zavarüvana svinja pogine, dati ednako podporo za vsakokratno zavarüvanje. Iz zavarüvalnine se potroši edna šrtina za upravne stroške i za rezervni fond zadruge, ostane tri šrtine pa se potrošijo za vcepljenje svinj i za podporo v slučaji da te poginejo i za „zavarüvalni fond“ v slučaji velike küge ali druge nesreče. Podpore ne dobi, šteri ne je dao svinje zava-

rüvati i šteri ne je prijavo i dokazao pogina. Vsaki ponesrečenec je najmre dužen v 12 vörjaj javiti zadrugi odnosno njenomi pooblaščenci v dotičnom kraju pogin svinje, zadruga njemi je pa dužna po dokazanoj nesreči v 8 dnevaj izplačati na njega pripadajoči del podpore.

Ka pomeni te paragraf?

Kratka razlaga je eta. Vsaka kotriga plača od edne svinje 10 din sekulacije na leto i edno svinjo je dužna dati sekulirati. Teh 10 din se plača za edenkratno sekulacijo. Če što šče, lahko da dvakratno, trikratno, pa še večkratno dati edno svinjo ali več svinj sekulirati i za vsakokratno sekulacijo plača 10 din zavarüvalnina. Če je što dao petkratno sekulirati svinjo, plača 50 din. zavarüvalnine i če ta svinja zgine, dobi petkrat tak veliko podporo, kak tisti, ki je samo edenkrat dao svojo zavarüvati. Če se bo na priliko prvo leto delilo za edenkratno sekulacijo od edne svinje 100 din podpore, dobi tisti, ki je petkratno dao svojo zavarüvati, 500 din.

Nišče ne je dužen več svinj dati kak samo edno na leto i to samo na edenkratno zavarüvanje, to je plača 10 din. Za teh 10 din njemi pa zadruga da svinjo vcepiti. Dozdaj je cepljenje samo koštalo pri ednoj svinji 10 pa še več dinarov, zato pa če njemi svinja ne prejde, pa ne dobi nikše podpore, ne zgübi nikaj, nego ma srečo i veselje ka je kügo za 10 din pregnao od svojega hleva. Deset din plačati i ne meti küge, mislimo, ka nikomi ne bo žao. Pa edna reč je še tū, ka nam srce napuni z veseljem i z velikom radostjov, najmre ta ka mi z našim malim darom od 10 din damo veliko pomoč siroti, ponesrečenomi bližnjemi, ki je zgübo svojo živalico. Kelikokrat prejde zadnje vüpanje siroti, kda vleče zginjeno svinjo z hleva, vüpanje, ka je štela živalico odati pa deci küpiti obleko, hrano, vravstvo, ali plačati dug, ka se ne oda hiša ali druga vrednost. V tom žalostnom položaji pride naših 10 din. kak sunce po temnoj noči v to hišico i se od radosti zosvetijo oči malomi i velikomi. Kak krasna ljüben je to!

Kak mo pa sekulirali! Živino-zdravnik, ki de cepio i odposlanec zadruge bodeta vküp hodila; prvi de cepio te drugi de pa devao znamenje na vcepleno stvar, štero znamenje se mora pokazati zadrugi, če svinja prejde. V vsakoj fari bomo meli ednoga ali če bi bilo potrebno, dva našiva človeka, šteriva zapišeta sekulirane svinje gor i pošljeta te seznam zadruzi. Pri tom ali tema se morajo glasiti tisti, šterim bi svinja prejšla v 12 vörjaj po nesreči.

To je edna kratka razlaga od zavarüvanja svinj, štero je zadruga

Z zmagovalci v Prago

Vsigdar rad potüjem, kem dale, tem bole sam veseli. Na vsakoj poti človek dosta vidi i se mnogokaj navči. Zato sam tudi zdaj ne mogao biti miren, gda so se naši Orli pripravili, da poletijo na češko zemlo i s svojim nastopom povzdignejo svetovavlavske slavnosti.

Pravijo, da gda ide što na dugšo pot, naj raj malo več penz se bom vzeme kak pa menje. Potnik se mora vsigdar dobro naspati i nesmi trpeti ne lakote ne žeje; tak si lahko vse v dobrom razpoloženji ogleda i potüvanje je lepi vtis napravilo na njega, ka je največ vredno. Tüdi jez sam prečteo svoje krajcare pa sam vido, da ji mam prvele menje kak pa več. Nego včeni sam že takši poti, vej sam pa bio dvadvajstoga leta že tüdi na češkom na orlovskom tabori v Brni, poleg toga smo pa mi Slovenje v našoj krajini nej tak strašno občütlivi, gda s süjov gibicov v robci idemo po pet vör daleč ta pa nazaj pa smo zato ešče ne čüli, da bi od toga što mrtev gratao. Ob drugim pa či idem na pot moram znati, da tam ne najdem v vsakšem koti dugoga

lončeka z mlekom pa po klopaj perinati vankišov. Potnik naj nikelko potrpi, da več vidi i se več navči.

S takšim sklepom, — zato, ka či človek nema zadosta penz, mora dobre sklepe napraviti, — sam stao tüdi jez v pondelek večer prvoga julija med veselov vnožinov na mariborskem kolodvoru. O, o! smo se čüdivali, gda smo zaglednoli poznanci eden drugoga. Si tüdi ti prišo? Tak je veselje naraščalo od časa do časa. Iz naše krajine smo se znajšli trije kaplanje, eden poznani gospod iz Sobote z gospov, eden maturant pa jez. V vagonaj smo si poiskali kem lepše mesto i med spevanjom i veselim kričanjom smo zapüstili Maribor.

Gospodi kaplani z Goričkoga sem pokazao glažek domače žganice. Na dukšo pot je kaj takšega vsikdar dobro se bom vzeti, tüditakšemi, šteri se je v Soboti v tisto društvo zapisao, da je proti alkoholi. Mladoga gospoda je malo steplo, ovači je pa zato pohvalo, da je dobra kaplica. Bilo je po edenajstoj vöri zvečer, vöni je bila kmica, da bi jo človek prijšao, zato smo raj naprej privlekli svoje günje pa se naslanjali na vse

kraje, kak bi človek ležej konči nikelko zadremao. Nikak je povedo, da je že Gradec tü. Nad okno smo videli nikelko posvetov na postaji žandare pa železničare, to je bilo vse. Zato smo se raj ešče bole stisnoli vsakši v svoj kot pa spali, dukeč se je ne presvetilo.

Nego spali smo ne ravno preveč. Ednok je kaplan kakšo pobožno povedao, drugoč me je maturant dregno, naj poglednem kak v drugom koti eden vučiteo čüdnno zija pa smrči i tak naprej, dukeč se je ne začnolopomali presvečüvati. Zdjaj smo se pa spravili k oknam pa gledali kraje.

Austrija je z večine gorata krajina i vse kesnej zori kak prinasa. Silje je bilo ešče štista zeleno, krumplici mali, kukorico smo pa redko gde vidli, čiravno je pri nas v tom časi silje že na pol zrelo, drugo pa vse veliko. Vidli smo pa, da je zemlja jako skrbno obdelana, vsešerom majo velke ograečke pune zelenjave ceste so lepe pa skoro vse vasi z elektrikov razsvetlene.

Bližali smo se gorovji Semerin-gi, najlepšemi deli železničke proge.

Sunce je že posijalo po vrejaj gor gda se je naša železnica trüdila čüduže više pa više. V istini lepi kraji. Tü vozi železnica v višini do jezero metrov i gledali smo pod seboj krasne doline potrošene s hižami i strme pečine. Most se vrsti za mostom, tunel za tunelom, včasi se süče železnica tak, da smo se po dvakrat povrnoli nazaj proti tistomi kraji, odked smo prišli. Vsi smo bili pri oknaj i strmeli nad modrijov po takši goraj spelati železnico, občüdivali pa tüdi vnožino hotelov i zdravilišče za betežne na plüčaj v tej višinaj. Tü je namreč izredno čisti pa zdrav zrak i vsi takši betežniki radi iščejo svoje zdravje v planinskem zraki.

Pomali smo gore zapüstili, pred nami se je odpirao bole ravninsko valoviti svet, približavali smo se Beči, staroj casarskoj prestolici Austro-vogrške države. Vnogo cest, pogoste fabrike, gosta mreža telegrafski napelav od vsej strani, vse to nam je govorilo, da se približavemo velikomi mesti, dukeč so se ne pokazali pred nami v dalavi törmi i hiše Beča.

Dale sledi.

sprejela med svoja pravila. Če što esče žele kaj več razmeti, naj se pismo obrne na zadruge, pa dobi v Novinaj pojasnilo.

Lepa slovesnost 25 letnice M. lista.

Na izredno lepi in ganljivi način so preminoto nedelo slavili širitelje i širitelice v Črensovci petdvajsetletnico Marijinoga lista. Prišli so od vsej krajov naše krajine — ništérni so napravili pot več kak 40 kilometrov. Vnogi zmed njij so bili širitelje že od vsega začetka kak Marijin list izhaja, to je celi 25 let i tej so dobili posebne svetinje s svilatimi trakovi i napisom „25 let v Marijinu službi.“ Vnogi zmed njij so zavolo starosti ne mogli več priti k toj slovesnosti, vnogi so pa že odišli v lepšo domovino i se tam veselijo lepe obletnice.

Ob dvema so se zbrali vsi širitelje i širitelice v lepo okrašenoj črensovskoj cerkvi, gde so meli prvi urednik Marijinoga lista, bogojanski plebanoš g. Baša Ivan lepi govor. Tü smo najbole spoznali, kelko so naši gospodje dühovniki že te morali pretrpeti, da so dosegli izdajanje slovenskoga lista i kak so ga vsi z veseljem podpirali i pisali v njega za čast Marijino i v veliki dühovni hasek našemu ljudstvu. Zdajšnji že dugoletni urednik g. Klekl so meli ob asistenci dvej dühovnikov slovesne večernice, domači pevski zbor je pa pod vodstvom kantora g. Lutara prepeval lepe cerkvene pesmi.

Po krasnom cerkvenom opravili so se pri cerkvi vsi širitelje za spomin slikali, gde so bili poleg našega voditelja g. Klekla, tüdi bogojanski g. plebanoš i martjanski g. plebanoš Horvat, šteriva sta oba že tüdi vsaki 25 let širitela Marijinoga lista i dugoletni širiteli tišinski plebanoš g. Kranc i jürjanski kaplan g. Berden, kak tüdi domači plebanoš črensovski g. Čačič s kaplanom g. Meškom.

Potom so g. Klekl esče vse širitelje, šteri je bilo nad sto, lepo pogostili dobili so tüdi vsi spominske slike i se razšli v najlepšem razpoloženju.

Tak slavimo mi skromno pa v srčnom veselji velke dogodke, za štere ne najdemo i tüdi neščemo iskati Bog zna kelko razmevanja pri tistoj strani, štera itak nema vole razmiti nas.

Spremembe v cerkvenoj upravi v našoj krajini.

Vel. g. Florijan Strauss, dekan i plebanoš lendavske fare so razrešeni dekanijski i župnijski dužnosti i zapuščajo našo krajino. G. dekan so v svojo našoj krajini dobro poznani posebno po svojoj finesi i miroljubnosti. Čiravno vogske narodnosti so oni prvi uvedli v svojoj fari službo božo v slovenskom jeziki, vno go so se pa trüdili tüdi za dobro šolstvo v Lendavi. Zanimivo je da so se v kratkom časi navčili že zdaj kak starejši človek izredno dobro pismeno slovenščino tak, da so razne časopise posebno pa „Slovenca“ radi čeli i popunoma razmili. Za vso svojo dobro volo so pa najšli na razni mestaj, kak je to že naša slabost, jako malo razmevanja. Mi njim pri odhodi kličemo srčni z Bogom i želemo vno go zadovolnosti na novom mestu.

Vel. g. Baša Ivan plebanoš v Bogojini so prevzeli dekanijске dužnosti za to dekanijo. Čiravno so s tem prevzeli samo vno go posla i skrbi, njim mi k tomi počaščenji kak našemu zaslužnomu domačemu plebanošu iz srca častitamo.

Vel. g. Ivan Jerič kaplan i bivši narodni poslanec, so prevzeli plebanoške dužnosti v Lendavi i zapuštili Šoboto. Šobota je v gospodi Jeriči v najlepšem razvoji dühovnoga i društvenoga življenja, vno go zgubila.

Mladomi gospodi, ki ma v kratkoj dobi svojega dühovništva silno veliko število dnevnog dela i trüda, pa tüdi blagoslova, — če omenimo samo njegovo delo pri zidanji društvenoga doma v Lotmerki, uredništvo Novin i poslanski posli, — želemo na novom mestu vno go božega blagoslova.

Slovenska krajina

— Na znanje županom i občinskim odbornikom tišinske, bodonske, cankovske, jelenske, jürjanske i gračke fare. Podpisani odbor vas lepo prosi, da pridete v kem vekušem številu zdaj v nedelo to je 21. jul. po novoj meši na Cankovi v šolo, to je okoli edne po poldnevi, ka se vam razloži program proslave. — Vodilni odbor za proslavo 10 letnice oslobojenja Slov. Krajine.

— Na znanje krčmarom. Podpisani odbor prosi vse naše gostilničare, posebno iz Beltinske, Črensovke i Törjanske fare, naj njemi pošljejo ponüdbe do konca toga meseca, počem bi dali na edno osebo obed v Črensovcih, kde bude melo do jezera biciklistov obed. Naznanite ka date i ceno. Penez se bo naprej notri pobrao i obed dobi vsaki, ki prinese od odbora vüpostavljeno cedalo. — Vodilni odbor za proslavo v Črensovcih.

— Nove meše. To nedelo dne 21. jul. bota dve novivi sv. meši. Edno do meli v Bogojini veleč. g. Vogrin Štefan doma iz Ivanec, drugo na Cankovi veleč. g. Pavel Alfonz, rojeni v Skakovcih.

— Šolanje v drugoj državi od zdaj naprej dovoli minister prosvete. Brezi toga dovoljenja nišče ne sme iti v drugo državo. Či pridejo na počitnice, ki so že tam, nedo mogli nazaj brezi ministrovoga dovoljenja.

— Cena krüha v Maribori. Na občnom zborovanji pekov se je sklenilo, da se cena krühi zniža zato ka so cene zrnji jako spadnole. Tak de kg. beloga krüha 4 din. 50 par, čarnoga pa 4 din. Žemle, ka se tržijo po 50 par (2 kroni) ostanejo pri toj ceni, liki namesto 5 dkg. do mele 6 dkg. Ka pa naši peki? Čüdno je, kak vüpajo ostati pri stari cenaj. Oblast naj malo dregne, kak je to.

— Prošnja do kmetov i obrtnikov. Podpisani odbor prosi vse naše polodelce i obrtnike, naj javijo do konca toga meseca v Črensovc, ka bodo razstavili v Črensovcih. Rastavi se: pov v vlatovjej i zrnji, lončarsko, pintarsko, črevljarsko, pletarsko, špenglarsko, pekarsko pač vsako obrtno delo. Naše ženske naj spečejo domače pogače, da gostom pokažemo, kakša navada je pri nas. — Tüdi tisti, ki nemajo obrti i znajo kaj lepoga napraviti, naj li napravijo i odpravijo v Črensovc. Kem več i kem lepše reči. Do konca toga meseca javite. — Vodilni odbor za proslavo v Črensovcih.

— Prošnja do občinskih odborov. Podpisani odbor prosi vse občinske odbore, naj njemi javijo do konca toga meseca, keliko vozov, keliko konjenikov, keliko dijaštva, keliko mladine, keliko biciklistov bo za obhod 18. augusta. Vsaka občina naj ma eden odbor, ki bo meo na skrbi vso brigo za proslavo. — Vodilni odbor za proslavo 10 letnice oslobođenja Slovenske Krajine v Črensovcih.

— Mladost pa lepoto vzdržavle „MAJALA“ mast i žajfa za obraz. Odstrani vse piščajce, sunčane i er-

deče pege lica. Eden lonček Din 12, žajfa Din 8. Dobi se v lekarni pri SVETOJ TROJICI, D. LENDAVAL.

— Okrajno sodišče v Lendavi rabi za čas do 31. decembra toga leta eno osebo za mesečno plačo 900 Din. Mora znati po mogočnosti tüdi vogsri jezik.

— Cankova je tak lepe šolske prireditve esče ne videla kak letos, zato je pa tüdi prišlo gledat naše male okoli 400 lüdi. Dve igri so nam priredili naši šolarje, Enodejanko „Jagode“ i štiridejanko „Alenka“ štera je vsem skuze privabila v oči. Mala govornica 4. razreda je tüdi nastopila z dobro posrečenim govorom: „Ob desetletnici slovenske šole.“ Vno go veselja so mela deca tüdi s „tekmanji“ na prostom, gde so se od srca nasmejali. Vsem, šteri so pripomogli k tak lepoj proslavi starišom i deci v največje veselje, se iz srca zahvaljemo — Stariši

— Vse bolečine zob i glave odstrani za gotovo i hitro „INKA“. Pri reumatizmi, smicanji, prehlajenji, išiasi bolečinaj kosti pomaga „INKA“. Eden glažek z natančnim navodilom stane 10 Din. Dobi se v Lekarni pri Svetoj Trojici v Dolnoj Lendavi.

— Dr. Klar Franc zdravnik lendavski se je vrno z bečke klinike i bo od zdaj naprej opravlo tüdi zobozdravniške posle. Poleg plombiranja zob, bo delao zlate korone i zlate zobe kak tüdi kančukaste proteze.

— Pri Ekspozituri Javne borze dela v Murški Soboti se je v časi od 18. februarja pa do 13. julija t. l. priglasilo 5970 delavcev, delo pa je ponudilo 5254 delavcem, posredovanji se je izvršilo 3003. odpotovalo je 676 delavcev, odpadlo jih je 92 in v evidenci vpisanih je še 2199 delavcev. Borza dela v Murški Soboti je zaposnila vseh delavcev 5154 in sicer: V Nemčiji 879, v Franciji 875 in v Vojvodini, Slavoniji ter drugih krajih naše države pa 3400 sezonsko poljskih in navadnih delavcev. Gornje številke dokazüjeto, da prekmursko delavstvo pri izbiranju delodajalcev bodisi v tu ali inozemstvu ni bilo izbirčno, ker so vsa prosta mesta bila vsevprek sproti zasedena. Mno go delavcev pa je iz bojazni, da ne dobi zaposlitve pravečasno, odšlo samo iskat si dela v vse kraje Slovenije, kjer so zaposleni pri rudnikih, gozdnih delaj, pri gradbah cest in zidarstvom deli. Število teh delavcev je približno 1500. Pri tej borzi dela dobi zaposlenje do konca julija še 30 navadnih delavcev, več čevljarjev, 2 kovača, 3 hlapci, 4 kočijaši in več služkinj.

— Delavke pozor! Borza dela v Murški Soboti potrebuje 10 delavk za obiranje hmelja. Plača je za vsak nabrani škač po Din. 2. prosta hrana in stanovanje. Oglasiti se je do 10 augusta.

— Nemščina brez učitelja za delavce prvi i drugi del se dobijo v uredništvu Novin, vsakši mora poslati naprej dve marki za obe knigi. Za francoski jezik smo esče primerni, lehki i fal knig ne mogli dobiti, gda te dobimo, bomo včasi javili.

Tiskarna Panonija

P. Z. Z O. Z. v Murški Soboti izjavlja, da je g. dr. SLAVKO VESNIK, odvetnik v Murški Soboti bil upravičen in kot predsednik nadzorstva z ozirom na stanje zadruge celo dolžan, izterjavati in inkasirati denar za Tiskarno Panonijo ter je v to i nadalje pooblosčen. Za objavo v št. 28. „Novin“ nosi odgovornost izključno le dotičnik, ki jo je objavil, podpisani člani načelstva in nadzorstva odklanjajo vsako odgovornost za dotično nepodpisano objavo.

Murska Sobotica, 16. 7. 1929.

Za načelstvo:

Talányi Franc l. r. M. Rajbar l. r.
I. Peterke l. r.

Za nadzorstvo:

J. Kunaver l. r. F. Kirbiš l. r.

Posestvo

7½ plügov včasi oda na zahtevo tüdi s haskom. Zemla prvovrstna

JAKOB MENKO krojač
Sv. Križ pri Ljutomeru.

Licitacija.

V dolnjelendavski gorica v „Vadkertu“ odam na javnoj licitaciji svoje gorice 1½ plüga s hižov vred. Licitacija se obdrži julija 28. v nedelo zadvečera ob 3. vöri na mestu v gorica v. Če bi bilo slabo vreme, se vrši nedelo sledi.

Pozvedi se pri

Ivan Markoviči
steklarna

ČAKOVEC prej D. LENDAVAL.

Jabolčnica i izabela

veksa vnožina, prvovrstna se po nisko ceni oda. Posebno primerna pljača za delavce. Franc Seržen veletrgovina Ljutomer.

K odaji menše kmetijsko posestvo

z inventarom v bližini Lotmerka. Pojasnila davle DR. STOJAN IVAN notar Ljutomer.

Vabilo

III. redni občni zbor

„Jugoslovenskega kreditnega zavoda v Murški Soboti reg. zadr. z omejeno zav.“ ki se vrši v nedeljo, dne 4. augusta 1929. ob 10. uri v zavodovih poslovnih prostorih v Murški Soboti.

DNEVNI RED:

- 1) Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- 2) Poročilo načelstva in nadzorstva o poslovanju v l. 1927 in 1928.
- 3) Sklepanje o računskih zaključkih za leto 1927 in 1928.
- 4) Poročilo in sklepanje o sanacijski akciji zavoda.
- 5) Sklepanje o likvidaciji zavoda.
- 6) Slučajnosti.

Glasom §-a 20 pravil je občni zbor sklepčen, če je na njem zastopana ena petina plačanih deležev. Ako bi ob napovedanem času ne bilo toliko deležev zastopanih, se vrši pol ure pozneje nov občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število zastopanih deležev.

Murska Sobotica, dne 22. junija 1929.

Načelstvo.

Dijaško polje

Dne 9. julija 1929. se je vršil v Murski Soboti izredni občni zbor „Zavednosti“, na katerem se je izvolil sledeči odbor:

Predsednik: Horvat Franjo.
Podpredsednik: Horvat Matija.
Tajnik: Maučec Jožef.
Blagajnik: Gregor Janez.
Knjižničar: Brunec Joško.
Revizorja: Varga Jožef in Maučec Matija.

* * *

Peš-izlet „Zavednosti“ se bo vršil 25. julija. Zbirališče na Tišini ob 8 uri zjutraj. Smer! Tišina-Radgona-Kapela-Ljutomer. Odbor.

* * *

Naznanjam članstvu, da bo knjižnica odprta vsako soboto od 9 do 12 ure dopoldne v Martinišću.

Ker pa nekateri člani izposojenih knjig še niso vrnili, prosim, da se izposojene knjige vrnejo tekom dveh tednov. Knjižničar.

* * *

Tovariši!

Izvolili ste si nov odbor. Ne premišljuje in ne stojte, temveč podprite ga z vso resnostjo! Odbor je voljen storiti vse za procvit našega društva. Glejte pa, da se disciplinirano izvrši vse, kar vam bo odbor naročil! S tem odpomorete krizi, katera nam je grozila in vznikne iz nas kladiyo, ki bo enakomerno tolklo in opominjalo na skupnost in vzajemnost, ker ti dve lastnosti moramo obveljaviti ob naši desetletnici!

Zato, tovariši, kvišku srca! Dvignimo se iz globin tmine v solnčni dan za skupni cilj: Z Bogom za narod! Odbor.

Nova meša i bolševiki.

S proslavov desetletnice naše narodne osvoboditve bi se mogla združiti tudi proslava osvoboditve od bolševikov. Vsi starejši se ešče dobro spominjajo na tiste grozne čase pred 10 leti. Eдни znajo jako dosta povedati ka so vidili, čuli ali sami doživeli. Bilo bi dobro, č bi se dogodki tistoga leta zbirali i objavili mlajšim v navuk. Tu omenim eden takši dogodek.

Naš narod se nikomi tak ne veseli kak novoj sv. meši. To je pa tudi za novomešnika velika radost č bi na den svoje primicije vidi okoli sebe toliko vernoga lüstva.

Bili smo posvečeni v Krakovi na Poljskom ravno na trojičko nedelo 1. 1919. To nepopisno srečo mi je kalila že tam edna velika skrb, namreč, kak priti domo, v domačo faro, za prvo sv. mešo. Iskati potni list? Vogrski bolševiki so na Poljskom ne meli svojega konzula. Ili brezi potnoga lista prek meje? Preveč nevarno. Čakati, ka se komunisti poboukšajo ali odidejo? Nemogoče. Pa vendar, prvo sv. mešo ščem opraviti doma, gde so me težko čakali.

Po tridnevnoj vožnji iz Poljske prek mlade Čehoslovaške po Avstriji v lepo Jugoslavijo se pripelam srečno do Veržeja. Tak sam si mislo: Pri Veržeji lahko pridem prek Müre. Telko srca pa tudi bolševiki majo, da novomešniki dovolijo iti v domači kraj.

V zavodi v Veržeji sam najšeo veleč. g. Klekla. Par tjeđnov prle so zbežali prek pred bolševiki i tu čakali na bolše čase. Vnogo sva si me la povedati tiste dni pa eden drugo-

ga tolažila. Kelkokrat sva s suznimi očmi gledala proti Müri, da bi nama ona povedala kak je i kak bo... na ovom kraju. Za odgovor sva večkrat čula samo pokanje pušk.

Moje vüpanje, iti v domačo Törjansko faro je popunoma po vodi splavalo. Dobo sam tri pisma. Edno od starišov, ka naj pridem kak najprle, drugo od g. plivanoša Sakoviča, naj ešče počakam, tretje, nepodpisano, me je opominalo, naj za božo volo ne hodim prek, ar me bolševiki obe-sijo zavolo mojih domolübnih pes-mic v Novinah.

Tak, te pa potrpežljivo čakati! Kak dugo? Novomešnik naj čaka tjeđne ali mesece? To je nepopisno bridko. V toj negotovosti se odločim opraviti prvo sv. mešo v Veržeji. Stariše pa rodbina naj bi prišli prek v Veržej. Domači direktorij jim je dao pismeno dovoljenje. Te pa do li lejko šli.

Bilo je 18 jul. 1919. V zavodi je vse ovenčano, vse najlepše pripravljeno, li edna skrb je vznemirjala naše veselje, to namreč, č komunistične straže pri Müri püstijo domače prek. Den je lepi kak zlat. Ob prvím odzvonijo. Čakamo. Iz cele Štajerske prihaja vnogo lüstva. Gledamo proti Müri, pošilamo bicikliste gledat, čakamo, se spitavlemo, kak je. Odgovor zmerom isti: Nikoga nega. Vóra je pol deset, Ob desetih bi se naj začnolo. Odzvonio drugoč. Od domačih nikoga. Počakajmo malo. Počakajmo do pol edenajste, te že gotovo pridejo. Med lüdstvom se čuje nikše šepetanje. Vküp zvoní, svečo so prižgane, posvarbice v vrsti, duhovščina oblečena... Na moje pitanje, č bi so stariše prišli, čujem: Ešče nikoga. V božem imeni pristopimo. Trepetajoči: „Gloria in excelsis“ čüjejo bližnji pa delešnji, ki so v cerkvi, samo moji domači ne. Začne se predga, štero so meli g. Klekl i štero so etak začnoli: „Jaz izgnanec tebi izgnanomi...“ Glasen joč se čüje po celoj cerkvi. Ravno v tistom časi so na tom kraju Müre tudi bridko jokali stariše pa rodbina, zato, ka so jih bolševiki ne püstili prek na novo mešo svojega sina. Gda sam po opravljenoj daritvi odhajao od oltara te so domači odhajali od žalostno šümeče Müre proti domi. J. R.

Gospodarstvo

Zatiranje ništerni škodljivcov našega sadnoga drevja.

Listne vüši ali grinta. Če hodimo po sadovnjakaj z odpretimi očmi i opazujemo posebno mlado drevje i pri tom letošnje poganjke. Vidimo na vršičkaj i na spodnjoj strani listov vse puno mali i zeleni vüši. Te male vüši pa napravijo jako veliko škodo, če je püstimo, da one merno vertivajo po svojoj voli. Dostakrat nam vničijo vse poganke ednoga leta i tak drevo ostane slabotno i se več let nemore odpomoči. Kak hitro se pokaže listna vüš na vršičkaj mladi poganjkov, jo moremo zatirati s tobakovov vodov v šteroj je pomešana žajfa, štero napravimo etak: Na dva litra vode denemo eden ali dva paklina tobaka za pipo. To se moči 24 vör. Nato vodo prekühamo i v njo denemo žajfo, ka se po-

punoma raztopi. Püstimo jo, ka se ohladi. Ohlajeno vodo denemo v kakšo staro posodo, štera ma veliko odprtino. V toj vodi močimo vršičke pri mladom drevji i stem dvakratnim močenjem listne vüši prepravimo. Pri večšem drevji pa škropimo z zato priplavljenov škropilnicov. V večši trafikaj pa se dobi tobačni izvleček, šteromi pridamo samo malo vode i žajfe i ga ravno tak nücamo kak doma napravleno tobakovo vodo.

Navadno vidimo na vsakšoj vejici, gde se nahajajo listne vüši, tudi mravle. Ništerni te nedužne živalice po krivici dolžijo, da one to povzročajo. To pa je jako napačno. Listne vüši cečajo iz mladi poganjkov nekšo sladko tekočino (sok) i mravle pa rade majo sladke reči i tudi zato najdemo vsešerom pri listni vüšaj zadosta mravel. Kak friško pa listn vüši odpravi, kak je opisano s tobakovo vodo, pa tudi nedužne mravle odidejo same.

Krvava vüš. To je edna največši škodljivcov naši jablan. Je jako mala živalica i napada samo jablane. Pri nas je pa zavolo naše nemarnosti jako razširjena. Vidimo na vejaj i v razpokaj jablan male bele hüpčke. Če te hüpčke pogledamo malo bole natenko, najdemo v nijj puno mali rdečkasto-rjavi živalic, štere nosijo na svojem zadki mali šopek vune. Svoje ime so dobile od rdečkaste tekočine, štero se nam pokaže, če je s prstom zmüzgano. Eden sam vért pri tom deli dosta neopravi. Sküpnov močjov, kda bi popunoma zatrli toga največega sovražnika naši jablan. Najbokša pomoč proti tomi je roka i čota, s šterov je jako dober proti tem živalim. Ništerni pa morejo z marlivim milom ali žajfo. Drugi pa pali napravijo petrolovo mešanico iz 1/5 tople vode, 1/5 mazlave žajfe 1/5 petroleja i 3/4 litra mrzle vode.

IZJAVA.

Podpisani Varga Franc, posestnik v Ivanjševci hšt. 5. bil sem zavarovan pri „VARDAR“ deln. zav. društvi v Ljubljani, pogorel sem dne 4. junija 1229. moja škoda je vrlo kulantno likvidirana in mi dne 16. julija 1929. brez odbitka izplačana od glavnega zastopstva ter zavarovalnice, od Kreditne zadruge za trgovino in obrt v Murski Soboti.

Ker sem s kulantnim postopanjem navedenega društva zelo zadovoljen, priporočam vsakomur zavarovalnico „VARDAR.“

V M. Soboti, dne 16. julija 1929.
VARGA FRANC.

Vsakovrstne surove in svinjske kože

küpüje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN
Murska Sobotka Cerkvena ul. 191

Najboljši cement,

vapno, deske itd. odava po najnižšoj ceni VEKOSLAV BRATINA, Križevci pri Ljutomeri. Odpro sem tudi podružnico v Veržeji št. 5. pri A. Auer i se dobijo zdaj stalno tam tudi cement, deske i cementne cevi vsakovrstne.

12

Sprejmeta se

takoj dva mizarskiva pomočnika pri g. KUTOŠI EUGENU v Bogojini.

Pintarske pomočnike

(sodarske) sprime s prostov hranov stanovanjom i perilom FRANC REPIČ sodar (pintar) Ljubljana Trnovo.

Sprejme se

iz boljše hiše vajenec za mizarsko obrt. Zglasiti se pri DURICH FERDINANDI v Rakičani.

IVAN ŠEGA, M. Sobotka prek židovske cerkvi gospodarske, obrtne in industrijske mašine i potrebščine.

Lokomobil benzini, gasmotor - elektromotor - transmisije - žage - kugellagerje - gonilni jermeni, la. cilindrske, auto olje i masti itd. MLINSKE POTREBŠČINE, valčki i vsi deli, koperej, trilerji, kamni, svila, gurte, poharčki, aufzug železje za cilindri, potače itd. GOSPODARSKI MASINI, mlatilnice, sejalni mašini, plögl, sadni i grozdni mlini, preše, sečkarji, reporeznice, pumpe, vetrenjače, vage itd. Benzenočas cene! Tudi na rata! Prevozratno blago!

Močne mišice, zdravi živci,

redna dnevna skrb za telo je najbogša proti betegom. Zato so že naši dedeki meli stalno v hiži i z haskom dnevno rabili izproبانo domače vrasvo i kosmetiko Fellerov prijetnodišeci „Elsafluid“.

Rabi se odznatra i odzvuina Fellerov „Elsafluid“ i čuva od prehlajenja i zastrupljenja, ar je ravnotak desinfekcijsko sredstvo i kozmetika za roko, lica, žobe, vüsta i zavolo toga dober tudi proti gripi. Pomešani z vodov se lahko rabi za grgranje i odstrani kašeo i zamuknjenost. Dobi se po apotekaj edna pokusna kantica 6 Din, dvojna 9 Din, velka špecialna 26 Din. Po pošti, konči eden pak, šteri ma 9 pokusni, 6 dvojni ali dve velke špecialne kanticke samo 62 Din. Trije takši paki samo 139 Din s poštov i pakivanjom. Naročilatrbaj nasloviti natančno na

Eugen V. Feller

lekarnik

Stubica Donja

Centrala 146. Hrvatska.

Kak dobro vrasvo za želodec, naročite tudi obednim Fellerove Elsa pilule. 6 škatulic 12 D in.

